

“Trīs dienas, kā jau Latgalē pienākas”

Foto - E. Gabranovs

Prese brīfingā. Pirms kongresa atklāšanas Imants Slišāns, Agris Bitāns un Ilga Šuplinska atbildēja uz žurnālistu jautājumiem, uzsverot latgalisko vērtību nozīmi ne tikai Latvijā, bet arī Eiropā un pasaulē.

Edgars Gabranovs

Trešdien Latgales vēstniecībā “GORS” atklāja Latgales kongresu “Latgaliskuma kods Eiropā: no valodas līdz ekonomikai”, kas ilgs trīs dienas un 29.aprīlī noslēgsies ar plenārsēdi – rezolūcijas pieņemšanu.

Atgādinām, ka pirms 105 gadiem Latgales kongresā Rēzeknē nolēma, ka Latgales, Kurzemes un Vidzemes latvieši ir viena tauta un šiem novadiem jābūt vienotiem. Tas arī bija viens no galvenajiem stūrakmeņiem brīvas un neatkarīgas Latvijas valsts izveides pamatos. Pirms kongresa atklāšanas mediju preses brīfingā Saieta rezolūcijas izpildes komitejas (SaRIK) vadītājs Agris Bitāns uzsvēra, ka žurnālistiem, iespējams, ir jautājumi, par ko ir kongress, kas ir kongress, kāpēc kongress nepieciešams? Viņš paskaidroja, ka ideja par forumu, kurā diskutēt par Latgales un latgaliešu valodas attīstībai aktuāliem jautājumiem, evolucionē: “Šobrīd esam nonākuši līdz kongresam ar noteiktu pārstāvniecību. Būt latgaliskiem – tas ir moderni, tā nav pagātne, tas ir skats uz nākotni.” SaRIK vadītāja vietniece Ilga Šuplinska, papildinot kolēģa teikto, vērsa uzmanību uz to, ka, runājot par kongresa konceptu, ir atšķirīgas lietas no iepriekšējā kongresa: “Pirmkārt, Latgales pārstāvniecība – delegāti. Otrkārt, latgaliskums Eiropas kontekstā. Jāsaprot, ka Eiropa mūs ir novērtējusi.” Baltinavas vidusskolas direktors Imants Slišāns akcentēja, ka pērn stājās spēkā “Latviešu vēsturisko zemju likums”: “Janvāri beidzās termiņš, kad varēja iesniegt dažādus priekšlikumus Latviešu vēsturisko zemju likuma padomei gan par vietvārdiem, gan par ceļu norādēm, gan par latgaliešu valodas atbalstu medijos. Tas ir svarīgs akcents. Otru akcentu uzlicis Putina karš Ukrainā, kas liek paust skaidru nostāju,

kur ir demokrātija un kur ir diktatūra. Ja mēs esam brīva, demokrātiska valsts, tad mums atklāti un godīgi jāveicina savas vēstures izvērtēšana, turklāt skaidri un gaiši jāpasaka, ka Kārļa Ulmaņa diktatūra ir atstājusi sekas uz latgaliešu valodas, uz latgaliešu identitātes un pašapziņas situāciju.”

Taujāti, ko izdevies īstenot no rezolūcijas, ko apstiprināja Latgales kongresā pirms pieciem gadiem, I.Šuplinska atgādināja, ka tolaik bija četri akcepti: “Divi absolūti konkrēti, kas saistīti ar Latgales kongresa dienas svinēšanu un par Latgales karogu, trešais – par latgaliešu valodas lietojumu, ceturtais – par ekonomiku. Man ir nedaudz žēl par to, ka valsti izdarīts tas, ko sauc par simbolismu – draudzīgumam, sirsnīgumam un atvērtībai citādi vitalitātei, jā, arī dancošanai un citām lietām. Man šķiet, ka šim posmam vajadzēja pāriet citā fāzē, jo tas ir tik ilgs, kā Imants minēja, no 1934.gada, kad cilvēki, kuri ir Rīgā, arī uz manu klātbūtni politikā bieži vien raugās kā uz baltu zvirbuli vai, tieši otrādi, uz svešķermeni. Ja runājam nopietni par latgaliskumu, to nerespektē. Ja runājam par Latgali kā simbolu, tad jā, ir ovācijas. Jāpiekrīt arī, ka visi procesi ir pavirzījušies. Imants precīzi nosauca likumu. Vairs nav oficiālu šķēršļu, lai skolās mācītu latgaliešu valodu. Līdzīgi ir ar ekonomiku. Spēcīgs piemērs ir Slišānu saime Upītē, kas principā parāda, ka viss ir iespējams. Tā ir Latgales nākotne.” A.Bitāns, spriežot par izdarīto un tiltiņu uz nākotni, pavēstīja, ka sākotnēji izskanējušais jautājums par valodas atzīšanu kādam, iespējams, likās par skaļu: “Nevis tikai tautasdziesmās Dziesmu svētku laikā, bet reāli valsts un pašvaldības iestādēs, kad drīkst un vajag izmantot latgaliešu valodu. Daudziem tas likās pārāk radikāli.”

*Turpinājums 12. lpp.

Nākamajā
Padugumā

● **Muižu atkal pieskandina bērnu balsis**
Skolu vokālo ansambļu koncerts

● **Lai apdzīvotu telpu un pulcētu cilvēkus**
Krāšņums Rugāju katoļu baznīcā

Covid-19

(27. aprīlis)

Balvu novads – 103
Alūksnes novads – 81
Gulbenes novads – 74
Ludzas novads – 124
Rēzeknes novads – 151
Madonas novads – 166

vidusskolas 6.klase; Balvu Valsts ģimnāzijas 8.a un 9.c klase; Stacijas pamatskolas 7.klase.

Cīnīsies finālā

Šonedēļ paziņoti Eiropā vērienīgāko skolēnu sporta un prāta spēļu “Zelta Zivtiņas Čempionāta” finālisti, kuri ieguvuši ceļazīmi uz aizraujošām noslēguma sacensībām, kas norisināsies no 9. līdz 27.maijam unikālā čempionāta pilsētiņā Siguldā. Pārvarot mājasdarbu un digitālo pusfināla posmu, čempionāta 16. sezonas finālā ir iekļuvuši aptuveni 3000 skolēni no 120 klasēm, tostarp četras mūspuses skolu klases: Rugāju novada vidusskolas 6.klase; Balvu Valsts ģimnāzijas 8.a un 9.c klase; Stacijas pamatskolas 7.klase.

Īsziņas

Saņem Pateicību

25.aprīlī Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs saņēma Aizsardzības ministrijas Pateicību Balvu novada pašvaldībai nominācijā “Pašvaldība – aktīvais Zemessardzes atbalstītājs”.

Iesaistās dārzkopības projektos

Šogad dārzkopības darbus grūtībās nonākušajiem cilvēkiem palīdzēs veikt piecos gados lielākais nevalstisko organizāciju skaits. 23 organizācijas ar Borisa un Ināras Teterevu fonda atbalstu vismaz 750 mājsaimniecībām Latvijas reģionos izsniegs sēklas, stādus un dārza piederumus, lai varētu pašu spēkiem izaudzēt pārtiku savam saimes galdam. Atbalstīto organizāciju vidū – Balvu Teritoriālā Invalīdu biedrība projekta darbos iesaistīs 20 Balvu novada mājsaimniecības.

Lauka dienas demonstrējums

Lai labi izskatās un gardi ražo

Maruta Sprudzāne

Ar Lauka dienas demonstrējumu noslēdzās vairākkārt pētītā tēma par jauno, kraupja izturīgo ābeļu šķirņu pārbaudi dažādos Latvijas reģionos. Demonstrējumā piedalījās arī zemnieku saimniecība "Ievulejas" Susāju pagastā, kur galvenais dārzu saimnieks ir Valērijs Romanovs.

Demonstrējuma mērķis bija iepazīt jaunās, kraupja izturīgās šķirnes un ierādīt prasmes pareizai kociņu kopšanai. Apskatīt dārzu dabā un izmēģināt roku praktiskās nodarbībās aicināja vadošie Dārzkopības institūta pētnieki Edgars Rubauskis un Laila Ikase.

Gandrīz vai ideāls. Šo ābeli atzina gandrīz vai par ideālu – zari ne par biezu, ne par retu. Pareizā vainagā zariem jābūt izvietotiem vienmērīgi apkārt stumbram. Pēc zaru izgriešanas augļu kokam jāsauglabā piramīdveida forma – lejasdaļā vainagam jābūt platākam (zariem garākiem), bet virzienā uz galotni – jāsašaurinās. Ja kokam nav izteiktas galotnes, var veidot arī kausveida vai lietussarga formas vainagu. Galvenais, lai visiem zariem pietiekamā daudzumā piekļūtu saules gaisma, jo tikai tad izaugs pilnvērtīgi augļi.

Kad griezt – pavasarī vai rudenī?

Praktiski atzīst, ka iet un strādā savā augļu dārzā tad, kad ir laiks un vēlēsānās.

Speciālisti atgādina, ka rudens beigās ābeles griež, kad jau nokrikušas lapas un gaisa temperatūra sāk noslidēt zem nulles.

Ja to dara pavasarī, tad, kā uzsvēra Edgars Rubauskis, jāatceras, ka jebkurā vietā, kur nogriezis, kociņi izteikti zarosies. Lielus un druknus zarus labāk izgriezt ziemā vai pavasarī, jo kokam nepieciešams samērā ilgs laiks brūču sadziedēšanai, savukārt ūdenszarus – vasarā.

Kāpēc vispār ir jāgriež ābeles? Augļu koku apgriešana nodrošina gaismas piekļuvi visā to vainagā, samazina ražošanas periodiskumu, augļi ātrāk nogatavojas, uzlabo augļu kvalitāti un lielumu, ierobežo slimību attīstību, regulē koka augšanu, uzlabo augļu koka izskatu, paildzina tā mūžu.

Pieliek savu roku. Laila Ikase aicināja pievērst uzmanību, ka ābeļu šķirnes veido atšķirīgus zaru vainagus, bet no tā ir atkarīga augļu raža. Labas šajā ziņā ir šķirnes 'Auksis' vai 'Dace', kam ir pietiekami daudz jauno dzinumu un augļu zariņu. Tas nozīmē, ka tās ražos labi katru gadu, un arī zaru vainagu veidošana ir samērā viegla. Taču ir šķirnes, kurām ir izteikti daudz mazu, īsu augļu zaru rievainiņu, kā 'Orļiķis' vai 'Antejs'. Zars izskatās it kā nolipināts ar augļiem, bet, ja nav pietiekamas lapu virsmas, augļi padodas sīki un nākamajā gadā, iespējams, to nebūs vispār. Ir šķirnes, kas ražo zaru galos, kā čehu 'Rubin' vai 'Bohemia'. Šīm ābelēm galvenie ražojošie zari ir gari, ja tos apgriezīs, nebūs arī ziedpumpuru. "Šo šķirņu apgriešana ir diezgan ķēpīga, bet, ja to izdara, tad panāk zaru pieaugumu un tikpat labu ražu kā 'Auksim'. Vismaz tāda ir mana personīgā pieredze," atklāja pētniece.

Apgriežot jāpievērš uzmanība atstātajam celmiņam. Ja tas par garu, ātri saaug ūdens zari. Griezt iesaka ne vairāk par trešdaļu no visas zaru masas gadā pat tad, ja koks ir stipri sabiezējis un ilgi neveidots. Pārmērīga izžāģēšana novājina koku un veicina daudzu ūdens zaru veidošanos, ar kuriem būs jātiek galā vasarā. Līdz ar to jārēķinās, ka lielas, nekoptas ābeles vainaga pilnīga sakopšana var aizņemt pat trīs līdz piecus gadus.

Nav viegli būt saimniekam. Valērijs Romanovs ar ģimenes atbalstu apsaimnieko divus augļu dārzus. Pērn rudenī ievāca bagātīgu ražu, bet agrā pavasarī lielajā noliktavā bija palikušas vairs tikai sulas. Āboli un bumbieri ir pieprasīti visu gadu, un saimniekiem prieks, ka viņu darba pūliņi nav velti. Valērijs atzīst, ka augļu dārza apsaimniekošana prasa pūles, un tajā pietiek darāmā no agrā pavasara līdz pat ziemas salam.

Foto – A.Kirsanovs

Kad meklēt palīdzību pie kouča

Ceļā uz labvēlīgām pārmaiņām

Zinaida Logina

Nereti cilvēkiem grūti pašiem uzņemties atbildību par kādu konkrētu lietu, grūti mainīties vai iet uz kādu mērķi. Viņi grib, lai kāds palīdz ar padomu, lai ievieš lielāku skaidrību prāta labirintu maldos, atmodina apziņu vai vēlmi darboties. Palīdzēt rast atbildes uz šiem vai citiem jautājumiem var koučs – speciālists, kurš palīdz cilvēkam atrast viņa personiskos mērķu sasniegšanas ceļus un paņēmienus, attīstīt nepieciešamās iemaņas un prasmes. Gada garumā to mācījās un tagad praktizē balveniete ANITA TILTIŅA.

Diplomu gaida trīs mēnešus

“Attālināti studēju gadu. Mācīties varēju no videomateriāliem, ko atsūtīja augstskola, jebkurā sev ērtā laikā. Mācību laikā pasniedzējiem varēju uzdot sev neskaidos jautājumus un saņemt atbildes. Katru nedēļu un reizi divos ar pusi mēnešos bija tādas kā atskaites, kā uzdotā viela apgūta. Noslēgumā, kā visās skolās, bija jākārto eksāmens,” pastāsta Anita Tiltiņa, piebilstot, ka diplomu, kas apliecināja, ka viņa ir MBA sistēmas koučs, gan nācies gaidīt trīs mēnešus.

Meklē pieturas punktus savām domām

Vēlme mainīties pašai un dot kādu jūtamu labumu citiem cilvēkiem Anitai radās jau pandēmijas sākumā – pirms diviem gadiem. Tagad viņa ar jau esošajām zināšanām saprot, ka pirms četrdesmit gadiem sievietes, kuras nav realizējušas savas vēlmes hobijs vai darbā, meklē ko jaunu, mācās un pilnveidojas citās jomās, kuras pašām vien zināmu iemeslu dēļ bijušas paslēptas dziļi zem apziņas. Pamācījusies cilvēka dizainu – zinātni par pasauli katrā no mums, par čakru sistēmu, viņa meklēja nākošos pieturas punktus savām domām, izzinot atbildes uz jautājumiem: kā sevi labāk iepazīt, kā saprast savas rīcības motīvus, kā kontrolēt emocijas, kā būt apmierinātām ar savu dabu, vidi, kur dzīvo, savu vietu dzīvē?

Grib dalīties ar zināšanām

“Sāku saprast savas dzīves acinājumu – būt nodēģākai savai ģimenei, bērniem un dot labākas zināšanas arī citiem. Arī darbā saskāros ar faktu, ka cilvēki atnākot uzdeva daudz jautājumu, meklējot atbildes. Sāku domāt, - ja viņiem nav atbilžu, nav arī man, kaut kur tās ir jāmeklē. Bet kur? Sāku meklēt. Lietoju sociālos tīklus, un tur, īpaši nesekojojot, man ik pa laikam parādījās šīs skolas reklāma. Pie sevis pasmējos, - ja jau tik daudz rādās, jāpalūkojas, ko piedāvā?” atceras Anita. Un viņa sāka mācīties, jo uzrunāja gan pasniedzējas dzīves pieredze, gan skolas skatījumus uz daudzām lietām, arī veids, kā notika studijas. Viņa kouču raksturo īsi, - tas ir kā dzīves skolotājs, kurš pieskata, parāda ceļu, bet tavā vietā neko nedara.

Palīdz daudzās dzīves jomās

Koučings ir metode, kur īsā laikā var sasniegt lielus mērķus, ja cilvēks zina, ko īsti vēlas. “Pie manis atnāk cilvēki, kuri ir dzīves krustcelēs un nesaprot, kas jādara. Man nav sveša šī sajūta, kad arī agrāk jautāju sev, ko es protu, ko vēlos sasniegt... Turklāt, ja vēl kāds pasaka, - priekš kam tas tev, kam to

vajag... Koučs var palīdzēt daudzās dzīves jomās. Man ir dažādi instrumenti, kurus ieguvu mācoties. Var izmantot dažādas kārtis, neurografiku, ko arī apguvu. Līdzīgi kā psiholoģijā, arī koučingā jāsaprot, ka daudzas traumas nāk līdzīgi no bērnības,” uzskata Anita. Viņa nevar atbildēt uz jautājumu, kad klients prasa, kad būs rezultāts. Tad godīgi jāpasaka, ka tā nebūs, ja pats nedarbosies. Turklāt jau šī jautājuma uzdošana liecina par to, ka viņš nestrādās ar sevi, bet gaidīs ko gatavu. Taču gatavu recepšu nav. Dzīves situācijas ir dažādas, - atnāk kāds, kuru bērnībā ir situācija, kur vecāki bijuši alkoholiķi. Statistika dati liecina, ka apmēram 80 procentos ģimeņu ir vardarbība. Turklāt vardarbība nav tikai fiziska, bet tā var izpausties arī kā ilgstoša otra cilvēka klusēšana, aizskaršana vai pazemošana ar vārdiem, kas traucē veidot labvēlīgas attiecības un traucē komunikācijai. “Vislabāk to, vai ģimenē ir vardarbība, var pateikt no bērnu rīcības un uzvedības. SOS signāls ir arī tas, ja sieva, piemēram, apgalvo, ka dzīvo laimīgā ģimenē. Normāli sievietei teiktu, ka ir laimīga, neminot ģimenes vārdu. It kā sikumi, bet uz problēmu var norādīt daudz kas. Daudziem tagad ir depresija, un, ja tā ilgst vairāk nekā pusgadu, cilvēkam jāmeklē profesionāla palīdzība,” pārdomās dalās Anita piebilstot, ka mūsu ego nepatīk mainība.

Pamatus ieliek vecāki

Anita audzina trīs bērnus, tāpēc mācās pati un savas zināšanas grib nodot citiem. Viņa stāsta, ka četrus līdz piecus gadus vecam bērnam vecāki ieliek pamatus, kas var būt gan slikti, gan stabili. Slikti pamati dzīvē veidojas, kad vecāki visu laiku nosoda, rāj, aizrāda un bar bērnu, nogrūž viņus pie viedierīcēm, lai netraucē. Stabili pamati ir tad, kad vecāks izceļ bērna sasniegumus, atbalsta, pamāca un vienmēr ir blakus. Runā, pavada laiku ar bērnu, priecājas un spēlējas kopā. “Novēlu katram aizdomāties par to, ko mēs katrs

personīgi nododam bērnam. Ar bērnībā ieliktiem sliktiem pamatiem, cilvēkam pieaugot, būs nepieciešama palīdzība,” teic Anita.

Svarīga pat mierīga saruna

Cilvēki pie Anitas nāk ar daudziem jautājumiem, un šobrīd viena no sūdzībām ir nogurums no bezmērķīgas dzīves, mērķu trūkums, sievietes min dažāda veida vardarbību. Gan koučs, gan psihologs dod tādu pašu zvērestu kā ārsts neizpaust klienta uzticēto citiem, tāpēc tas var iedrošināt kouču apmeklēt arī mazpilsētās, kur cilvēki baidās par savas problēmas nokļūšanu ļaunu mutēs. “Ja atnāk uztraucies un nobijies cilvēks, - un šobrīd saistībā ar karu Ukrainā tas notiek bieži, jāmeklē pareizie jautājumi, kā izvest viņu no trauksmes stāvokļa. Bieži vien nomierina jau pareizi virzīta saruna, un mājās viņš aiziet mierīgāks,” ievērojusi Anita. Viņa uzsver, cik svarīga loma cilvēka dzīvē ir mīlestībai, spējai piedot, arī prasmei pateikties par labo, kas saņemts.

Sociālajos tīklos Anita kādā ierakstā saka: “Nav laika kavēties. Dzīve pierāda, ka ir jāaug pa dienām un jāmainās, - laiks negaida. Turpināšu palīdzēt cilvēkiem, mācīties, mīlēt sevi un citus, baudīt dzīvi, priecāties. Tev vajag? Varu palīdzēt.”

Anita Tiltiņa saka, - cilvēkam jādzīvo kvalitatīvi. Viņa uzskata, ka nav jābaidās lūgt palīdzību, jo palīdzību palūgt var tikai stiprs cilvēks, vājie apvaino un nosoda citus: “Mēs katrs varam izlemt, ko vēlamies, ko gribam. Vairāk klausiet sirdij, tā vienmēr saka priekšā!”

Metaforiski asociatīvās kārtis. To Anitai ir vairāki komplekti, un arī ar to palīdzību cilvēkam vieglāk sazināties ar savu dziļāko būtību. Ir personu, situāciju, enerģijas kārtis, un katrai ir sava nozīme. Metaforiski asociatīvās kārtis rada drošības un uzticības atmosfēru, mudina cilvēkus izzināt sevi, izprast cilvēka dzīves psiholoģiskos cēloņus un atrast risinājumus sarežģītās situācijās. Taču koučam darba instrumenti var būt dažādi, arī dejas, filma, mūzika.

Fakti

Koučs ...

- ◆ Akceptē domu, ka katram cilvēkam ir savs, individuāls ceļš uz labvēlīgām pārmaiņām, labiem rezultātiem, tāpēc neuzspiež savus padomus, gatavas receptes jautājuma risināšanā, bet veicina klientu meklēt savu – vispiemērotāko – risināšanas ceļu.
- ◆ Nemāca, bet veicina cilvēka iekšējā potenciāla aktivizēšanu, palīdz atklāt jaunus ceļus dažādu jautājumu risināšanā.
- ◆ Palīdz klientam mācīties pašam no savas pieredzes, nevis māca un dod padomus.

No atsauksmēm sociālajos tīklos

- Koučesijas man palīdzēja labāk izprast sevi. Man ir uzlabojusies dzīves kvalitāte, esmu kļuvusi daudz priecīgāka...
- Man patika, ka no kouča sagaidīju praktiskus risinājumus. Pēc konsultācijām ir atvieglājuma sajūta un miers, trauksme mazinās...
- Mani bērnībā kritizēja vecmāmiņa, un tas radīja mazvērtības sajūtu. Pēc 40 minūšu sarunas ar kouču sapratu, ka neesmu viņai piedevusi. Domās paprasīju piedošanu, un palika vieglāk...
- Esmu kļuvusi dzīvespriecīgāka, staigāju pa māju un smaidu...

Diploms sagaidīts. Katram studentam svarīgi, ka viņa zināšanas apstiprina konkrēts dokuments. Anita neslēpj, ka diplomu gaidīja trīs mēnešus.

Svētdiena, 8. maijs

Vārdadienu svin: Staņislava, Staņislavs, Stefānija

16.45 "Pārbaudes spēle hokejā. Latvija – Kazahstana". Tiešraide.
19.30 "Latvijas Basketbola līgas fināls". 1. spēle. Tiešr. 21.35 "Koncerts Z studijā". Atk.
22.25 "Kad zeme atveras". Seriāls.
23.20 "Sporta studija. Aizkulises". Atk.
0.20 "Ambers Songs. Kora *Kumiēr* koncerts". Atk.
1.45 "Karaliste". Atk.
2.10 "Devīpdesmitie". Atk.
3.00 "Spots". Atk.
3.30 "Momentuzņēmums". Atk.
4.00 "Sporta studija". Atk.
4.45 "Vides fakti". Atk.

TV 3

5.00 "Segvārds *Šnīti*". Detektivseriāls.
6.00 "Dzīvnieku mānija". Izklaidējošs raid.
7.00 "Animācijas seriāli".
9.25 "Kas darzā". Izklaidējošs raidījums.
10.00 "Superbingo".
11.45 "Dīvāna eksperti". Izklaidējošs raid.
12.50 "Mini pa trim! 2". TV spēle.
14.05 "Princese un varde". Anim. filma.
16.05 "Karalis Lauva". Animācijas filma.
18.25 "Pamestie superprojekti 6". Dok. seriāls.
19.30 "Nekā personīgā".
20.30 "Es mīlu tevi, Latvija! 8". TV šovs.
23.15 "Nezināmais". Spridzes filma.
1.35 "ABC slepkavības". Detektivfilma.

TV3 Life

5.00 "Bernards 2". Anim. seriāls.
5.20 "Mani virtuves noslēpumi. Sāncēši 11". Realitātes šovs.
8.30 "Miljonu vērti ipašumi. Sanfrancisko". Realitātes šovs.
9.30 "Dzīvīte brīvdiēnās 8". Televeikala skatlogs.
10.00 "Veiksmīgs uzņēmējs Latvija 2. Televeikala skatlogs".
10.30 "30 minūtes virtuvē ar Džeimiju Olivieru 2". Kulinārijas raidījums.
11.10 "Sapņu kuģis. Lisabona". Melodrama.

13.10 "Ella Šēna. Kailā patiesība". Komiska drāma.
15.15 "Auroras Tigārdēnās mistērijas. Kroņa nolaušanās". Detektivfilma.
17.10 "Kucēni, mīlestība un romantika". Melodrama.
19.10 "Annija metas dzīvē". Komiska melodrama.
21.20 "Slavenības randiņā 7". Realitātes šovs.
22.30 "Baltazars 2". Seriāls.
0.35 "Sargies ziemeljēja!". Melodrama.
3.15 "Slavenības randiņā 7". Realitātes šovs.

TV24

6.00 "Pieci novadi Latvija". Atk.
6.30 "Preses klubs". Atk.
8.00 "Uz līnijās". Atk.
8.30 "Atspēriens izaugsmei".
9.00 "Cilvēks. Ceļš. Drošība". Atk.
9.30 "Dienas personība".
10.00 "Liec aiz auss!".
10.30 "Kas es būtu, ja būtu?". Atk.
11.00 "Laiks mājai". Atk.
11.30 "Grāmatu kods". Atk.
12.00 "La dolce vita. Ēd vesels!". Atk.
13.00 "Globuss". Atk.
14.00 "Dr. Apinis". Atk.
15.00 "Latvijas labums". Atk.
16.00 "La dolce vita. Ēd vesels!". Atk.
17.00 "Domu filters".
18.00 "Dzīvīte brīvdiēnās".
18.30 "Grāmatu kods".
19.00 "Globuss". Atk.
20.00 "Nacionālo interešu klubs". Atk.
21.00 "Dr. Apinis". Atk.
22.00 "Kārtības rullis". Atk.
23.30 "Uz līnijās". Atk.
24.00 "Globuss". Atk.
1.00 "La dolce vita. Ēd vesels!". Atk.
2.00 "Preses klubs". Atk.
3.30 "La dolce vita. Ēd vesels!". Atk.
4.30 "Preses klubs". Atk.

8TV

6.25 "Ukraiņu attiecību stāsti *Gimenes krustceļš*". Realitātes seriāls.
8.25 "Cipars vai ģerbonis? Pasaulē brīnīmi 3". Ceļojumu raidījums.
9.30 "Kazino *Royale*". Spraiga šizeta filma.

12.25 "Nodala 44". Detektivseriāls.
16.25 "Citādā pasaule. Indonēzija". Ceļojumu raid.
18.40 "Citādā pasaule. Japāna". Ceļojumu raidījums.
20.00 "Mīerņājuma kvants". Spraiga šizeta filma.
22.05 "Kailais ieroci". Komēdija.
23.55 "Bēgšana". Spraiga šizeta trilleris.

STV Pirmā!

5.45 "Elizabeth un Margareta: mīlestība un lojalitāte". Dok. filma.
6.40 "Alvins un burunduki 3". Animācijas seriāls.
7.45 "Kad viņas satiekas 4". Izklaidējošs raidījums.
9.20 "Māmiņu klubs 9".
10.10 "Līgavas tēvs 2". Komēdija.
12.20 "Mamma brīvoši". Komēdija.
14.00 "CSI Lasvegasa 6". Seriāls.
15.50 "CSI Lasvegasa 7". Seriāls.
16.45 "Diāna". Dok. filma.
18.25 "Mīla burbuli 2". Realitātes šovs.
20.10 "Mammu nakts izklaidēs". Komēdija.
22.15 "Miljonāru savēdēja 7". Realitātes šovs.
0.15 "Kad viņas satiekas". Izklaidējošs raid.

Dzidra pārņāk mājās un saka tēvam:

- Tevi rīt izsauk uz skolu!
- Vieninieku saņēmi?
- Nē.
- Ar direktoru sastrīdējies?
- Nē.
- Vai tiešām stiklu sasiņi?
- Nē.
- Ko tad es uz turieni iešu?
- Es jau arī viņiem teicu – kāpēc tev ložņāt pa gruvešiem...
- * * *
- Kas vīriēšus pievelk sievietēs?
- Dienā – instinkt.
- Un naktī?
- Zemes pievilksanas spēks.

AFIŠA

atkritumus.

Ar 2.maiju Baltinavas pagasta muzejā ceļojošā fotoizstāde "Ceļojums gar Latvijas robežu zirga mugurā".

4.maijā plkst. 13.00 pasākums "Uzvelc tautas tērpu par godu Latvijai!". Plkst. 13.00 pulcēšanās uz svētku gājienu Baltinavas vēsturiskajā centra laukumā. Individuālo tautas tērpu īpašnieki svētku gājienu var pieteikties pie Baltinavas kultūras nama vadītājas Intas Krakopas, tālr. 26571774.

Pasākums "Uzvelc tautas tērpu par godu Latvijai!" kultūras namā ar kultūras ministra Naura Puntuja dalību. Pēc pasākuma – dalībniekiem un viesiem pulcēšanās pie Baltā galdauta.

Balvu pagastā

4.maijā plkst. 9.00 Baltā galdauta svētki Naudaskalna ezermalā.

4.maijā plkst. 10.00 un turpmāk katru trešdienu Maija garīgde dziedājumi Naudaskalna tautas namā.

Bērzkalnē

4.maijā plkst. 11.00 Bērzkalnes sporta un atpūtas laukumā Baltā galdauta svētki.

Līdz 19.maijam Bērzkalnes pagasta bibliotēkā skatāmas pagasta iedzīvotājas Ludmila Knēģeres krustdūrienā izšūtās gleznas. Darba laiks: otrdienās un ceturtdienās – 8.00-16.00, trešdienās – 10.00-18.00.

Pagasta bibliotēkā Balvu Mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde "ZIVIS".

Bērzpili

4.maijā plkst. 11.00 Baltā galdauta svētki – dziesmotais piknīks "Kāda ir Tava Latvijas garša?" Bērzpils pagasta centrā. Kopā svinēsīm svētkus un atpūsimies pie balti klātiem galdiem, baudīsim Bērzpils pašdarbnieku muzikālo sveicienu. Kopīgi sarūpēsīm svētku cienastu. Cienastā neesīm to gardumi, kas mums asociējas ar Latvijas garšu. Ieeja brīva.

21.maijā plkst. 20.00 pagasta estrādē Lailas Ilzes Purmalietes koncerts – "Es tevī ļoti gaidīšu!". *Tautā iemīļoto dziesmu autore dzied skaitlākās dziesmas par mīlestību. Programmā arī saruna ar skatītājiem, joki un sadziedāšanās. Koncerts organizēts sadarbībā ar biedrību "Ritineitis".* Ieeja brīva.

Rugājos

29.aprīlī plkst. 18.00 tautas namā uz saviesīgu un omulīgu atpūtas pasākumu "**Reiz bija...**" aicināti Rugāju pagasta deklarētie iedzīvotāji, kuri dzimuši **1962.gadā un agrāk**.

Aicinām **4.maijā plkst. 16.00** Rugāju parkā apmeklēt sarīkojumu "Balts kā galdauts ir ziedonis maijā...". Būs iespēja baudīt koncertu vietējo amatiermākslas kolektīvu sniegtumā, sasildīties pie ugunsкура, piedalīties dažādās aktivitātēs. Kopīga mīlošanās ar ugunskurā vārītu zupu. Gaidīsim! *Publicitātes nolūkos pasākuma laikā var tikt filmēti un fotografēti.*

*Turpinājums 15.lpp.

Pārpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" atsauce obligāta

TV

PROGRAMMAS

no 2. līdz 8.maijam

Foto - no personīgā arhīva

Par dzīvi ārpus pamatdarba. Imants Zeltiņš: "Pašlaik esmu pensijā, laukos audzēju salātus, tomātus, ābolus, kartupeļus. Pēdējos gados esmu publicējis dzejoļus Latgales Kultūras centra izdevniecības "Olūts" un "Tāvu zemes kalendārs" gadagrāmatās. Ar Juri Cibuli un Krapaču Ļuci izdodam joku grāmatas "Īdzer šnabi, mož palyks labi" un citas. Tur mani sauc Zalta Ubags. Publicējos dzeju grāmatā "Dzejas virpulī" (12 dzejoļi) izdevniecība "Ezerrozes grāmatas". Pēdējos 20 gadus visus brīvos brīžus *rokos* pa vēsturi, esmu daudz atklājis, ko vēsturnieki palaiduši garām nepamanītu. Fotografēju reti, bet ir sava kolekcija par Gauju. Ko dariju agrāk? Dibināju muzeju. Biju pirmo Tautas frontes un Neatkarības kustības kongresu delegāts. Vadīju Neatkarības kustības Balvu nodaļu. Vadīju fotoklubu "Rondo". Vēl agrāk biju PSRS izlases kandidāts klasiskajā ciņā, kas tagad saucas grieķu-romiešu ciņā. Tas ir aprakstīts grāmatā "Sports Ziemeļlatgalē". Nu kaut kas tāds par manu dzīvi ārpus pamatdarba."

tauta, kura runā vienā no eiropiešu pirmvalodas izloksnēm. Līdz ar to uzsvēršu, ka Balvu novads ar senākajām valodas formām un indoeiropiešu pirmvalodas dievību nosaukumiem vietvārdos ir ievērojams kultūras piemineklis Eiropas līmenī.

Kāda saikne ar latgaliešu valodu ir pašam?

-Kad uz Balvu novada robežas ceļa zīmēm uzlika papilduzrakstus latgaļu valodā, dažs sūdzējās pat Saeimā, ka viņam riebjas braukt pa tādu ceļu ar uzrakstu "Bolvu nūvods". Kāds novada deputāts uzstāja, ka vajadzēja rīkot tautas nobalsošanu. Kādas ir manas domas? Manuprāt, vietvārdiem uz papildzīmēm jāatjauno vēsturiskie nosaukumi, kādi tie bija pirms vietvārdu letonizācijas 20.-30.gados. Naudušuova. Taureskolns. Krīvu kolns, kura jēdzienam nav nekāda sakara ar krieviem. Pierakstot pēc latviešu valodas literārajiem valodas pareizrakstības standartiem Uorlovu (līdzenu klajumu), viņiem sanācis krieviskais ērglis Orlova, un no Uobeļovas (1224.gada dokumentā – Abelen) – bikšu priekša. Es atdošu godu Perdinavas Izidoram par senākā un izcilākā vietvārda Latvijā regulāru pieminēšanu avīzē "Vaduguns". Balvu novadā ir divas Perdenovas, bet abas ir izzudušas no kartēm. Viena nomainīta ar Egļukalnu, otra – Stūriši. Iebraucot Balvu novadā no Rīgas puses, ir senās Purnovas valstiņas robežupe Syta. Sena dievība. Bet, braucot Balvos pāri tiltam, zem uzraksta Bolupe būtu jāuzliek Perda. Medņos un Rugājos zem uzraksta Vārniena būtu jāliek Vārūna. Prasās nopietns izpētes darbs speciālistiem par katru vietvārdu, lai pieņemtu pareizo lēmumu. Un tā būs pat ļoti svarīga lieta.

Latgaļu valoda ir izturējusi carisko drukas aizliegumu, Ulmaņa laiku metodisko latgalisko liecību iznīcināšanu, gan padomju laiku valodas liegumu un nievas no ārpuses, bet tagad saradušies grauzējtarpi jau no iekšpuses.

Vai dzīvē latgaļu valodas dēļ ir gadījušies kādi kuriozi?

-Lūk, gadījums. Valmieras bibliotēkas direktora vietniece man reiz jautāja, - vai latgaliskajā dialektā uzrakstīta kāda nopietna grāmata?! Uz ko atbildēju, ka pēc Ulmaņa apvērsuma tika izņemti no bibliotēkām un iznīcināti vairāk nekā 20 tūkstoši iespieddarbu latgaļu valodā. Un ko gan es varu piebilst, ja visi pierādījumi iznīcināti?! Vai cits gadījums. Stāvam Viksnā pie pagastmājas un sarunājāmajies savā dialektā. Te pienāk viens un saka: "Ko tu tur muldi? Tevis jau nemaz nav..." Kā nav? Es taču, lūk, esmu! "Bet "Vaduguni" rakstīti, ka Viksnā runā tikai latviešu literārajā valodā..." Viņš skatās man acīs un saka: "Nē, tevis nav! Avīze jau neies melot."

◆ ◆ ◆
Tā kā viesuļi aizskrēja laiki
Cauri puteņiem ragavās
kaltās
Zirgi maldījās
Ai, kā maldījās zirgi!
Dziļi grimdami kupenās
baltās.

Mana jaunība
Trijūgā trakā
Cauri ciemiem un pilsētām trauca
Tagad jaunībai divsimti kumeļu
Ratu priekšā un ragavās jūgti.
Tā skrien jaunība vecumam pretī
Pretī grumbām un sirmiņiem matiem
Laiks skrien ātrāk
Kā agrāk tas skrēja.
Nozied ķirši un kļavas jau sārto.
Sniegi, ledi, jau puteņi skrien
Un no dzīves noloba kārtas.
Ir jau labi – tev krāsoti mati
Mana galva kā lidlauks ir plīks
Klētī nolikti trijūga rati
Vai vēl kumeļi iejūgti tiks?
/I.ZELTIŅŠ/

◆ ◆ ◆
Es tepat
Tu sauc vai nesauc mani
Kur marta saulē snieputeņi kūst
Un matus maigi glāsta lazdu skaras
Es tepat
Kur strauti jautrā čalā
Uz jūras pusi urdzēdami plūst
Es tepat
Ja nesauksi tu mani
Būs kļavu sulu malks pavisam rūgts.
/I.ZELTIŅŠ/

Foto - no personīgā arhīva

CILVĒK ZIŅAS

Katram piemīt kāds talants

Viesojoties dienas aprūpes centrā Lazdukalna pagastā, labklājības ministrs Gatis Eglītis un novada vadība pārliecinājās, ko centra klienti dara ikdienā. Ministra viesošanās brīdī savu kārtējo rokdarbu – vilnas zeķi – adīja Juris (foto), ar kura veikumu lepojas visi centra darbinieki. "Mūsu klienti meistaros gan gobelēnus, gan paklājiņus un citus skaistus rokdarbus. Juris pats to izdomāja un izgatavoja," izrādot kādu glītu, no lupatiņām tapušu paklāju, pastāstīja centra vadītāja Daira Apšeniece. Viņa atklāja, ka šis puisis ir īpaši talantīgs, jo atliek vien ierādīt, un viņš jau visu prot. Centra vadītāja uzsvēra, ka klientu darbos pārsvarā tiek izmantoti otrreiz pārstrādājami materiāli, arī darbam piemērotu iekārtu netrūkst: "Mums ir rokas stellītes, šujmašīna, arī adāmmašīna, ko vēl neesam izmēģinājuši. Pagaidām apzinām, kas kuram labāk padošas." Centra klientu darinājumu klāstā ir gan no lupatiņām sasieti vai uzausti paklājiņi, gan no veciem žurnāliem, kā arī ietināmā papīra un čiekuriem izveidoti eži, gan pašu sašūtas auduma čībīņas. Bet vislabāk aprūpes centra apmeklētājiem patīk liet dekoratīvās sveces.

Apģūst jaunu terapijas veidu

Pasākumā "Kopā roku rokā" Gulbenes 3.pirmsskolas izglītības iestādes "Auseklītis" pedagoges Liga Žohova un Inese Laizāne iekļaujošās izglītības skolotājām ierādīja, kā savā darba izmantot silto smilšu un dabas vides estētikas metodikas. Viņas ne tikai pastāstīja par šo metožu priekšrocībām, bet arī ļāva skolotājām tās izmēģināt pašām. Iegremdējušas plaukstu krāsainajās pupiņās, oranžajās un zaļajās lēcās, kviešu graudos vai kvinojā, semināra dalībnieces sajuta katra dabas materiāla spēku un sniegto enerģiju, lai vēlāk salīdzinātu savus iespaidus. "Iegremdējot rokas kādā no graudaugiem, katru cilvēku pārņem atšķirīgas izjūtas. Tā var būt vienkārši relaksācija, var klausīties arī skaņas," paskaidroja skolotāja.

NEDĒĻAS CITĀTS

"Vienīgais, ko mēs pa istam varam iedot otram, ir mūsu dzīves pieredze."

/Juris Rubenis/

Redakcija atvaidina visiem, kurus "Cilvēkziņas" aizvainojušas vai aizvainos

*Sākums 1.lpp.

“Trīs dienas, kā jau Latgalē pienākas”

I.Slišāns mudināja iepazīties ar rezolūcijas projektu, kurā izdalītas četras sadaļas: “Valoda, izglītība, kultūra, identitāte”; “Tautsaimniecība, uzņēmējdarbība, reģionālā attīstība”; “Pašvaldība, valsts pārvalde”; “Latgales kongresa izpildu padome un birojs”. “Pēc pieciem gadiem raudzīsimies, ko būsīm sasnieguši. Manuprāt, svarīga sadaļa ir par pašvaldībām un valsts pārvaldi. Nupat aizvadīta administratīvi teritoriālā reforma, ko var nevienuzīmīgi vērtēt. Reāls trieciens Latgales tēlam un latgalešu kopējās piederības apziņai ir Varakļānu jautājums. Jā, faktiski valsts nostāja ir nelabvēlīga. To, ka valsts augstākajā līmenī var manipulēt ar Satversmi, tas mums ir reāls zaudējums. Viens no rezolūcijas punktiem ir par Varakļānu novada iekļaušanu Latgales plānošanas reģionā, Latgales vēlēšanu apgabalā un valsts pārvaldes Latgales teritoriālās struktūrās. Mēs zinām, ka vēsturiskās Latgales zemes teritorijas ir arī Alūksnes, Madonas un Jēkabpils novados. Mēs esam reālisti, ka šīs robežas nav iespējams pārdalīt atbilstoši Satversmei, bet ir priekšlikums tiem novadiem, kur mazāka vai lielāka daļa atrodas Latgales kultūrvēsturiskajā zemē, veidot sadarbību ar Latgales plānošanas reģionu tieši latgaliskās identitātes stiprināšanā. To nosaka jaunais “Latviešu vēsturisko zemju likums”.”

Vēlas iezīmēt izmērāmus punktus

Atbildot uz jautājumu, vai plānots, piemēram, veidot Latgales simfonisko orķestri, Latgales teātri, Latgales mākslas muzeju, A.Bitāns paskaidroja, ka ir jautājums, kādā formā to realizēt? I.Šuplinska atklāja, ka ir bijušas vairākas sarunas ar Kultūras ministriju, kura nav devusi viennozīmīgu atbalstu: “Cerēt, ka reģionā, kurā nav spēcīgu uzņēmēju, kuri varētu uzturēt savu profesionālo simfonisko orķestri, teātri un kaut ko citu, ir diezgan neiespējami. Es liktu akcentu uz izglītību un ekonomiku.” Tāpat viņa zināja teikt, ka jaunās rezolūcijas projektam iesniegti vairāk nekā simts priekšlikumi: “Jautājums nav tikai par kvalitāti, bet izpratni, kādā veidā priekšlikumu realizēt.” I.Slišāns piebilda, ka rezolūcijas projektā iezīmēti punkti, kas ir izmērāmi: “Piemēram, Latvijas TV pirmajā kanālā nodrošināt vismaz 10% raidlaika latgalešu valodā katru dienu. Tāpat viena mācību stunda latgalešu valodā katrā izglītības posmā. Otrkārt, rezolūcija ir sabiedrības priekšlikumu rezultāts, bet izpildītāji ir gan Saeima, gan valdība, gan pašvaldība un katrs latgalietis.”

Kādus pārsteigumus vēlas sagaidīt?

Uz “Vaduguns” jautājumu, kādus pārsteigumus vēlas sagaidīt no kongresā aizvadītajām trijām dienām, I.Šuplinska palepojās, ka vislielākais pārsteigums ir izstādes “Lobs ar lobu sasatyka” atklāšana Latgales vēstniecībā “GORS”, kurā sabraukus 37 delegātes (no aut. – lelles) no dažādām Latgales vietām: “Tas ir mudinājums padomāt, kādi ir tautastēpi katrā vietnā. Otra unikālā lieta ir tā, ka kongresā būs prezidents Egils Levits, jo, pateicoties viņa darbībai, mēs jūtam atbalstu Latgalei. Trešā lieta – mēs esam pārsteigti par atbalstu, kāds ir bijis kongresa tapšanas laikā.” Savukārt A.Bitāns atjokoja, ka būtu pārsteigts par to, ja premjers nāktu klajā ar paziņojumu, ka tik un tik miljoni eiro konkrēti ir ieplānoti skolotājiem, robežsargiem un citiem, kuri strādā Latgalē: “Cilvēciski ceru, ka Latgales kongress būs piemērs citām vēsturiskām zemēm kā pašorganizēties. Tas ir sava veida jauns pilsoniskās sabiedrības darbības princips. Viena lieta ir pašvaldība, kur tu dzīvo. Cita lieta, kad tev ir sava identitāte. Mēs varam būt kā piemērs. Mēs parādām, ka Latvija nav vienmuļa un pelēka teritorija. Katram novadam ir sava *odziņa*.” I.Slišāns vēlreiz atgādināja, ka rezolūcijas projektā ir punkti par valsts finansētu radio programmu, par preses izdevumu latgalešu valodā. “Es būtu pārsteigts, ja tagad valdības pārstāvji celtos un teiktu: “Nav problēmu. Lūdzu, te ir nauda, tik un tik miljoni – tikai dariet!” Diemžēl latgalešu aktivitātes notiek vairāk nekā trīsdesmit gadus, un pārsteigumi izpaliek. Visu nosaka darbs un mūsu pašapziņa.” “Kā stumsī, tā ies,” piebilda arī A.Bitāns.

“Vienoti, bet ne vienādi”

Valsts prezidents Egils Levits, Polijas vēstniece Latvijā Monika Mihališina un Romas katoļu baznīcas Rīgas arhibīskaps-metropolīts Zgibņevs Stankevičs savās uzrunās uzsvēra, ka mēs esam vienoti, bet vienādi. Prezidenta kungs atzina, ka viņa sirdij Latgale ir ļoti tuva: “... šeit vienmēr esmu juties kā mājās. Manas sievas dzimtas saknes ir šeit, Latgalē, un mūsu ģimenē klātesoša vienmēr ir arī latgaliskā

Foto - E.Gabranovs

Vēsturisks mirklis. Romas katoļu baznīcas Rīgas arhibīskaps-metropolīts Zgibņevs Stankevičs, uzrunājot delegātus, atgādināja, - 1917.gadā Latgales kongress ielika pamatus sava veida derībai starp Latgali, Kurzemi un Vidzemi: “Ledus ir sakustējies. Mani uzrunāja režisora Viestura Kairiša frāze: “Ja Latvijas politikā dominēs naivs uzskats, ka, asimilējot latgalešus, stiprinās valstiskumu, tad var uzdot jautājumu, vai latviskums ir stiprināts, jo īpaši Latgalē?” Izskatās tā, ka pārējiem diviem novadiem bija vēlēšanās asimilēt latgalešus. Redzam, ka tas nav novedis ne pie kā laba. Esam vienoti, nevis vienvēidīgi.” Klātesošo aplausus raisīja Z.Stankeviča piedāvājums centrālajai varai parādīt, ka patiesi nopietni attiecas pret noslēgto derību: “Uzbūvējiet autostrādi no Rīgas līdz Rēzeknei. Ļoti konkrēts žests. Ar to arī pietiks. Paldies par uzmanību!”

identitāte... Latgales Māras piemineklis vēsta, ka esam vienoti Latvijai. Vienoti, bet ne vienādi. To ir svarīgi atcerēties un neaizmirst. Latviskums nav standartizēti vienvēidīgs; tas nav plakans, bet tas ir dziļš, daudzveidīgs un dzīvs. Katrā latviešu vēsturiskajā zemē latviskumam ir savas vēsturiski izveidojušās, savas unikālās šķautnes un iezīmes, kas stiprina un bagātina vienlaikus visu latviešu nāciju un visu Latvijas valsti. Jo īpaši svarīgi tas ir Latgalei, kuras citāda latviskums, vitālā latgaliskā identitāte un mijiedarbība ar tradicionālajām mazākumtautībām ir radījusi unikālu kultūrvēsturisko vidi, kas ir mūsu valsts un nācijas kopēja bagātība. Man ir patīams gandarijums, ka Saeima ir pieņēmusi un 2021.gada 1.jūlijā ir stājies spēkā manis ierosinātais Latviešu vēsturisko zemju likums, kur šīs lietas reizi par visām reizēm ir pareizi nokārtotas un izlemtas. Latviešu vēsturisko zemju likums jau ir nesīs pozitīvas pārmaiņas un beidzot ļauj jēdzīgi kārtot Latgalei un latgalešiem svarīgus kultūras un citus jautājumus. Es ceru, ka arī tiks atrisināts ilgi atliktais jautājums par latgalešu valodas lietojumu līdzās latviešu valodai Latgales publiskajā telpā – ceļa zīmēs, vietu un ielu nosaukumos, zīmolos, saziņā un jebkurā citā kontekstā. Šodien biju Ludzā un tur patiešām redzēju, ka ielu nosaukumi ir rakstīti latviski un latgaliski, kas, protams, piešķir Latgalei un Ludzai šo īpašo skanējumu, šo īpašo noti, ja tā var teikt. Es uzskatu, ka Latgalē ir jābūt klātesošanai latgalešu valodai, vizualizējot un iezīmējot latgalisko kultūrtelpu, kas ir latviskās kultūrtelpas īpaša sastāvdaļa. Tādēļ latgalešu valodai ir jāšķīst vairāk redzamai un plašāk lietotai Latgalē un arī citviet Latvijā. Es vienmēr esmu aicinājis latgalešus runāt latgaliski, mācīt valodu saviem bērniem un turpināt uzturēt dzīvu latgalisko kultūrtelpu. Mums visiem kopā ir jāpūpējas, lai cauri gadsimtiem Latgalē koptā un saglabātā latgalešu valoda pastāvētu dzīva un skanētu arī nākamajās paaudzēs. Es ceru, ka Latgales skolās latgalešu valoda tiek mācīta un ka skolēni pieņem šo mācību piedāvājumu. Aicinu vecākus rūpēties par to, lai bērni pieņem šīs mācības un Latgales skolās koptu savu latgalešu valodu. Skolu jautājums ir īpaši svarīgs latgalešu valodas ilgtspējā. Ģimene ir pirmā vieta, kur nodot tālāk latgalešu valodu, un otrā vieta tūlīt pēc tam ir skola.”

Klātesošo sirsnīgus aplausus izpelnījās prezidenta runas epilogs: “Es aicinu visus stiprināt savu piederību Latgalei un Latvijai un izdzīvot šo kongresu, kas ilgs trīs dienas, kā jau Latgalē pienākas. Dievs, svēti Latgali! Dievs, svēti Latviju!”

Smaidus un aplausus rosināja arī A.Bitāna teiktais, ka 1917.gadā Latgale ar pārējo Latviju apvienojās, nevis pievienojās: “Saprotu, ka grūti atteikties no šīs terminoloģijas. Bet tā bija apvienošanās. Piedodiet, bet tas ir tāpat, kā es teiktu, ka jūs apprecināja, nevis jūs apprecējāties.”

Izskan Balvu novada vārds

Balvu novada vārds izskanēja vairākkārt. Dzejniece Anna Rancāne sprieda, ka prasību nostiprināt latgalešu valodu nereti uzņem ar skepsi, pat dusmām: “Tā tika uzņemts Balvu novada pašvaldības saprotamais un normālais lēmums uzstādīt robežzīmes savā teritorijā arī latgalešu valodā.” Arī režisors Viesturs Kairiņš strikti pavēstīja, ka Latvijai ir sava Ukraina: “Varakļāni pārtapuši par Vidzemi. Balvu novadā dažiem cilvēkiem, pašiem latgalešiem, nepatīk uzraksts “Bolvu nūvods” latgalešu valodā... Mēs ar putām uz lūpām iestājamies par Ukrainu, bet kā mēs paši attiecamiem pret Latgali?”

Vakar, 28.aprīlī, Latgales kongress turpinājās ar dažādām darba sesijām, kurās aktīvi piedalījās arī mūsdienu cilvēki. Darba sesiju “Pašvaldība, administratīvi teritoriālā reforma un Latgale kā teritoriālā vienība Latvijā” moderēja jeb vadīja Balvu novada deputāts Aldis Bukšs. Jautāts par iespaidiem, A.Bukšs vēlreiz un vēlreiz atgādināja, ka Latgales kongresa mērķis ir gan atgādināt un godināt latgalešu vēsturisko 1917.gada lēmumu, kas lika pamatus Latvijas valstij, gan aktualizēt ar Latgales, latgalešu rakstu valodas attīstību saistītus jautājumus: “Meklēt risinājumus problēmām. Bieži vien idejas, atbalsts dažādiem risinājumiem rodas tieši šāda formāta diskusijās. Šo ceturtdien stundas garumā moderēju darba sesiju par administratīvi teritoriālo reformu (ATR). Gribēju dzirdēt no ekspertiem (deputātiem, sabiedriskajiem aktīvistiem, pašvaldību vadītājiem un ekspertiem), vai ATR ir sasniegusi/tuvojas saviem mērķiem – veicināt ekonomisko izaugsmi, efektīvu pašvaldību darbu, racionālu budžeta līdzekļu izlietošanu, pievilcīgu vidi investīcijām un jaunām darbavietām. Ja netuvojas mērķiem, tad kāpēc? Kur, viņuprāt, ir problēma? Tāpat sarunas mērķis bija nonākt līdz atbildei, kāpēc netika un joprojām netiek atbalstīts Tieslietu ministrijas sagatavotais likumprojekts par administratīvo reģionu – Latgale, Kurzeme, Zemgale, Vidzeme – izveidi, kas dotu iespēju uzlabot Latgales pašvaldību darbu šo mērķu sasniegšanai, bet, pats galvenais, palielinātu ES struktūrfondu finansējuma apjomu reģionam.”

Par īpašumu Slobodas ciemā

Metālu nodod metāllūžņos, pārējais – nabadzības dēļ...

Netālu no Baltinavas esošajā Slobodas ciemā uzmanību piesaista kāds īpašums, kura pagalmā burtiski pārkrauts ar dažnedažādiem atkritumiem un citām mantām. Pirmais jautājums, kas rodas, to visu redzot, – kā šādos apstākļos var dzīvot un vai vispār tur kāds dzīvo? Tomēr dzīvo gan! Kā stāsta mājas iemītnieks VALĒRIJS TARANEKO, viņš savāktos metālizstrādājumus nodod metāllūžņos, bet viss pārējais mājup atstiepts nabadzības dēļ.

Ved no izgāztuves

Valēriju īpašumā satiekam šo otrdien. Vīrietis iznāk no mājas, kuras iekštelpas, šķiet, arī pārvērstas par dažādu viņam noderīgu lietu glabātuvi. Sākotnēji Valērijs ir ļoti neapmierināts, jo viņu esam patraucējuši. Tomēr drīz vien vīrietis kļūst runātīgāks un bez aplinkiem paskaidro, ka visu, kas ir mājas pagalmā, ved no izgāztuves. Jautāts, kāpēc tas vajadzīgs, Valērijs tikpat konkrēti atbild: “Man vajag!”

Turpinājumā vīrietis gan paskaidro, ka metālu, ko atved, nodod metāllūžņos, lai nopelnītu naudu. Viņš atzīst, ka neko daudz nopelnīt gan nevar. Bet kāpēc nepieciešamas visas pārējās druzas, piemēram, skrandainas lupatas un dažādi netīri auduma gabali, Valērijs neslēpj: “Jā, daļa no visa savestā nav metāls, bet lupatas. Kādēļ? Tāpēc, ka tas viss no nabadzības... Šeit ir arī veļas mašīnas un cita tehnika. Iepriekš, kad bija labāka veselība, kā meistars to visu arī remontēju. Cilvēki atnesa, un es remontēju. Varu arī tagad saremontēt – pat traktoros un kombainos. Redziet tur to televizoru? To man arī atnesa, bet sataisīt vairs nevar – televizors ir vecs, nav rezerves daļu. Tā tas televizors te, ārā, zem klajas debess, arī stāv.”

“Sliktāka dzīve nemēdz būt”

Viņš piebilst, ka nav vietējais. Pēc Valērija vārdiem, savulaik dzimis un dzīvojis Krievijā – Rostovas apgabalā. Tēvs ukraiņis, māte – krieviete. Pēc tam atbrauca uz Latviju, tad pārcēlās uz šo māju Baltinavas pusē. Runājot par dzīves apstākļiem kopumā, Valērijs, kurš mājā jau vairākus gadus dzīvo gan ziemā, gan vasarā, stāsta, ka vienubrīd bezmaz vai sala nost, tādēļ šī gada janvārī devās lūgt palīdzību, ko arī saņēma – mājokļa pabalstu malkas iegādei. Savukārt kopumā vīrietis, kuram 20. maijā apritēs 73 gadi, dzīvi vērtē šādi. “Sliktāk nemēdz būt. Man, ļoti labam speciālistam, savulaik bez jebkāda skaidrojuma atņēma darbu, lai gan, piemēram, nedzēru – sliktu ieradumu nebija. Biju labākais savā profesijā – 16 gadus nostrādāju ugunsdzēsības jomā. Arī pensija maza. Turklāt jāmaksā alimenti. Alimentu parāds bija sakrājies 35 tūkstošu eiro apmērā, bet tagad palicis nomaksāt vēl 25 tūkstošus. Man ir četri bērni – dēls un trīs meitas, ar kuriem sazinos. Katrs dzīvo, kur nu kurš – Ukrainā, Vācijā. Man ir arī pieci mazbērni. Vai bērni palīdz? Vai jūs smejaties? Kādēļ man viņiem būtu jālūdz palīdzība?” sarunu noslēdz Valērijs un vēlreiz uzsver, ka mājas pagalmā tiks sakārtots. Tas ir pats galvenais.

Problēma, kas aktuāla arī citām mājāsaimniecībām

Balvu novada Sociālajā pārvaldē apstiprināja, ka V. Tara-

dziļāk īpašuma teritorijā rindiņā saliktajām veļas mašīnām, sola maijā un jūnijā tikpat kārtīgi sakārtot arī visu pārējo. “Obligāti visu savēdīšu kārtībā, bet lieko, ko nevajag, sadedzināšu. Gluži vienkārši līdz šim to nevarēju izdarīt, jo esmu slims – sāp locītavas. Iepriekš slimības dēļ divus gadus pat lāga piecelties nevarēju, tagad pamazām jau sāku kustēties,” paskaidroja vīrietis. Foto tālplānā – Valērija dzīvojamā māja.

Viens no pēdējiem atradumiem. “Paskatieties, kādas mantas cilvēki met ārā! Nesen braucu pēc maizes un to paņēmu no izgāztuves,” stāsta Valērijs un rāda no mājas iznestos alumīnija kastroļus.

ņenko ir sniegta palīdzība – mājokļa pabalsts malkas iegādei. Tikmēr Baltinavas pagasta pārvaldes vadītāja SARMĪTE TABORE, runājot par piesārņojumu vīrieša dzīvesvietas apkārtnē, uzsvera, ka diemžēl šāds ir šī iedzīvotāju dzīvesveids. Turklāt neiekļaušanās pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā ir problēma, kas aktuāla arī daļai citu mājāsaimniecību. Rezultātā, piemēram, nākas konstatēt, ka atkritumi izmesti tiem neparedzētās vietās un tiek piesārņota daba. “Baltinavas pagastā atkritumus apsaimnieko SIA “ZAAO”. Ja kāda mājāsaimniecība neiekļaujas kopējā atkritumu apsaimniekošanā, uzņēmums mūs par to informē, bet mēs savukārt to pārrunājam ar attiecīgo cilvēku (atkritumu radītāju), informējot, ka ir jānoslēdz līgums par atkritumu izvešanu. Ja cilvēks tomēr neiekļaujas pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā un turpina piesārņot tam nepiemērotās vietās, par to paredzēta administratīvā atbildība,” skaidro S. Tabore.

Atgādinām, ka Atkritumu apsaimniekošanas likums par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšanu atkritumu radītājam vai valdītājam (fiziskai personai) paredz brīdinājumu vai naudas sodu no 70 līdz 100 eiro, bet juridiskai personai – no 250 līdz 2800 eiro. Savukārt par sadzīves atkritumu radītāja vai valdītāja nepiedalīšanos pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā fiziskai personai paredzēts brīdinājums vai naudas sods no 50 līdz 750 eiro, bet juridiskai personai – no 50 līdz 1500 eiro. Tas arī ir galvenais iemesls, kādēļ laikraksts “Vaduguns” sagatavoja publikāciju par šo īpašumu. Par tamlīdzīgām problēmām esam rakstījuši arī jau iepriekš.

Kā mantu noliktavu izmanto arī mašīnu. Ar dažādām mantām, piemēram, segām, piestūķēta pilna arī pie mājas novietotā automašīna “Mitsubishi Space Wagon”. Valērijs pastāstīja, ka tas ir viņa dēla auto. Protams, ikdienā ar to netiek braukts, bet Valērijs apgalvo, ka iedarbināt mašīnu gan var.

Ne tikai atkritumu, bet arī kaķu valstība.

Starp atkritumu un dažādo mantu kaudzēm dzīvo arī vairāki kaķi,

kuri, ieraugot tuvojamies laikraksta “Vaduguns” darbiniekus, ātri saskrien vienuviet un sāk citīgi uzlūkot atnākušos. Sprotams, ka nekontrolēta kaķu vairošanās ir problēma daudzviet, ne tikai konkrētajā apdzīvotajā vietā. Tomēr varbūt kāds kaķēniem var palīdzēt un dāvēt mājīgākus dzīvošanas apstākļus? Tikmēr pats Valērijs stāsta, ka viņam kaķus atnes un piemet klāt citi.

Dievkalpojumi maijā

ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS

Balvos – 1.maijā – Lieldienu III svētdiena, Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 8.maijā – Lieldienu IV svētdiena, Labā Gana Svētdiena, Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 15.maijā – Lieldienu V svētdiena, Sv.Mise plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 22.maijā – Lieldienu VI svētdiena, Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 26.maijā – Kunga Debeskāpšana (obligātas svinības), Sv.Mise - plkst. 7.30, plkst. 11.00 un plkst. 18.00; 29.maijā – Lieldienu VII svētdiena, Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00.

Sprogu baznīcā – 1.maijā – Lieldienu III svētdiena, Sv.Mise - plkst. 14.00; 15.maijā – Lieldienu V svētdiena, Sv.Mise plkst. 14.00.

Balvu pansionātā – 6.maijā Sv.Mise plkst. 11.00.

Šķilbēnos – 1.maijā - mēneša pirmā svētdiena - plkst.10.00; 8.maijā - Lieldienu IV svētdiena, Labā Gana Svētdiena, Sv.Mise – plkst. 10.00; 15.maijā – Lieldienu V svētdiena, Sv.Mise - plkst. 10.00; 22.maijā – Lieldienu VI svētdiena, Sv.Mise - plkst. 10.00; 26.maijā - Kunga Debeskāpšana (obligātas svinības), Sv.Mise - plkst. 18.00; 29.maijā – Lieldienu VII svētdiena, Sv.Mise - plkst. 10.00.

Baltinavā – 1.maijā - mēneša pirmā svētdiena - plkst.11.30; 8.maijā - Lieldienu IV svētdiena, Labā Gana Svētdiena, Sv.Mise – plkst. 11.30; 15.maijā – Lieldienu V svētdiena, Sv.Mise - plkst. 11.30; 22.maijā – Lieldienu VI svētdiena, Sv.Mise - plkst. 11.30; 26.maijā - Kunga Debeskāpšana (obligātas svinības), Sv.Mise - plkst. 11.30; 29.maijā – Lieldienu VII svētdiena, Sv.Mise - plkst. 11.30.

Tilzā - 1.maijā - mēneša pirmā svētdiena - plkst.14.30; 8.maijā - Lieldienu IV svētdiena, Labā Gana Svētdiena, Sv.Mise – plkst. 14.30; 15.maijā – Lieldienu V svētdiena, Sv.Mise - plkst. 14.30; 22.maijā – Lieldienu VI svētdiena, Sv.Mise - plkst. 14.30; 26.maijā - Kunga Debeskāpšana (obligātas svinības), Sv.Mise - plkst. 14.30; 29.maijā – Lieldienu VII svētdiena, Sv.Mise - plkst. 14.30.

Bēržos – 1.maijā plkst. 9.30; 8.maijā – Labā Gana Svētdiena – plkst. 10.00; 15.maijā plkst. 9.30; 22.maijā plkst. 10.00; 26.maijā - Kunga Debeskāpšanas svētki, ziedojumi Jeruzalemes svētvietu uzturēšanai – plkst. 9.30; 29.maijā plkst. 10.00.

Augustovā - 1.maijā plkst. 12.00; 15.maijā plkst. 12.00; 26.maijā - Kunga Debeskāpšanas svētki, ziedojumi Jeruzalemes svētvietu uzturēšanai – plkst. 12.00.

Rugājos – 1.maijā plkst. 14.00; 15.maijā plkst. 14.00; 26.maijā – Kunga Debeskāpšanas svētki, ziedojumi Jeruzalemes svētvietu uzturēšanai – plkst. 14.00.

Krišjānos – 8.maijā – Labā Gana Svētdiena – plkst. 13.00; 22.maijā plkst. 13.00.

Skujetniekos - 25.maijā – Kunga Debeskāpšanas svētki – plkst.12.00.

Kupravā – svētdienās plkst.12.00.

Viļakā – 1.maijā – Lieldienu III svētdiena, Sv.Mise - plkst. 11.00; 4.maijā – LR Neatkarības deklarācijas pasludināšanas diena, Sv.Mise - plkst. 8.00; 8.maijā – Lieldienu IV svētdiena, Mātes diena, Sv.Mise - plkst. 11.00, koncerts Mātēm plkst. 12.00 (I.Birģele un I.Malnača, mūzikas skolas audzēkņi); 15.maijā – Lieldienu V svētdiena, Sv.Mise - plkst. 11.00; 22.maijā – Lieldienu VI svētdiena, Sv.Mise - plkst. 11.00; 26.maijā – Kunga Debeskāpšana (obligātas svinības), Sv.Mise - plkst. 11.00 un plkst. 18.00; 28.maijā - Baznīcas nakts pasākumi, Svētā Mise – plkst. 18.00 (dzied koris “Ezerzeme”, pēc dievkalpojuma koncerts, plkst. 22.00 koncerts Ukrainas atbalstam “Angel del pace”; 29.maijā – Lieldienu VII svētdiena, Sv.Mise - plkst. 11.00.

LUTERISKAJĀS DRAUDZĒS

Balvos - 1.maijā plkst. 10.00; 8.maijā - Mātes un ģimenes dienas dievkalpojums - plkst.10.00; 15.maijā plkst. 10.00; 22.maijā plkst. 10.00; 26.maijā - Debesbraukšanas dienas dievkalpojums - plkst. 18.00; 29.maijā plkst. 10.00.

Tilzā – 8.maijā plkst. 15.00; 29.maijā plkst. 13.00.

Viļakā - 8.maijā - Mātes un ģimenes dienas dievkalpojums - plkst. 12.00; 22.maijā plkst. 16.00.

Kārsavā - 15.maijā plkst. 13.00.

PAREIZTICĪGAJĀS DRAUDZĒS

Balvos – baznīca atvērta katru dienu no plkst. 9.00 līdz 13.00 (priestera tālr. nr. 20223040).

Kapusvētki Romas katoļu draudzēs

BALVU UN SPROGU KATOĻU DRAUDŽU KAPSĒTĀS

Miezāju kapos – 11.jūnijā plkst. 15.00; **Čāgu kapos** – 11.jūnijā plkst. 16.00; **Tutinavas kapos** – 18.jūnijā plkst. 14.00; **Derdziņu kapos** – 18.jūnijā plkst. 15.30; **Dampadruvas kapos** – 25.jūnijā plkst.15.00; **Kačupes kapos** – 25.jūnijā plkst. 16.00; **Lācupes kapos** – 26.jūnijā plkst. 16.00; **Začu kapos** – 2.jūlijā plkst. 12.00; **Balvu Rožu kapos** – 2.jūlijā plkst. 15.00; **Mežarijas kapos** – 9.jūlijā plkst. 15.00; **Priedaines kapos** – 9.jūlijā plkst. 16.30; **Pilskalna kapos** – 16.jūlijā plkst. 15.00; **Naudaskalna kapos** – 16.jūlijā plkst. 16.00; **Salmaņu kapos** – 23.jūlijā plkst. 15.00; **Dūrupes kapos** – 23.jūlijā plkst. 16.00; **Pansionāta kapos** – 30.jūlijā plkst. 15.00; **Silaciema-Kurnas kapos** – 30.jūlijā plkst. 16.00; **Pērkonu kapos** – 6.augustā plkst. 14.00; **Egļukalna kapos** – 6.augustā plkst. 15.00; **Sebežu kapos** – 7.augustā plkst. 14.00; **Romūkstu kapos** – 7.augustā plkst. 15.00.

BĒRŽU, AUGUSTOVAS, KRĪŠJĀŅU UN RUGĀJU KATOĻU DRAUDŽU KAPSĒTĀS

Lidumnieku kapos - 4.jūnijā plkst. 11.00; **Cūkusalas kapos** – 4.jūnijā plkst. 17.00; **Vilkavas kapos** – 18.jūnijā plkst. 12.00; **Sudarbes kapos** – 18.jūnijā plkst. 14.30; **Kraukļevas kapos** – 18.jūnijā plkst. 16.00; **Auškas kapos** – 18.jūnijā plkst. 17.00; **Vārnienes kapos** – 25.jūnijā plkst. 11.30; **Silenieku kapos** – 25.jūnijā plkst. 13.30; **Cepurnieku kapos** – 25.jūnijā plkst. 15.30; **Mastarīgas kapos** – 2.jūlijā plkst. 12.30; **Lieparu kapos** – 2.jūlijā plkst. 16.30; **Bēržu kapos** – 2.jūlijā plkst. 14.30; **Golvoru kapos** – 9.jūlijā plkst. 12.00; **Slavītu kapos** – 9.jūlijā plkst. 14.00; **Saksmāles kapos** – 9.jūlijā plkst. 16.00; **Stāmeru kapos** – 16.jūlijā plkst. 12.30; **Čušļu kapos** – 16.jūlijā plkst. 14.00; **Keiseļovas kapos** – 23.jūlijā plkst. 12.00; **Kaupiņu kapos** – 23.jūlijā plkst. 13.30; **Putrāņu kapos** – 23.jūlijā plkst. 15.00; **Dubļukalna kapos** – 30.jūlijā plkst. 12.00; **Reibāņu kapos** – 30.jūlijā plkst. 14.00; **Dekšņu kapos** – 30.jūlijā plkst. 16.30; **Upatnieku kapos** – 13.augustā plkst. 12.00; **Grūzīšu kapos** – 13.augustā plkst. 13.30; **Bolupes kapos** – 13.augustā plkst. 15.00.

BALTINAVAS UN ŠĶILBĒNU KATOĻU DRAUDŽU KAPSĒTĀS

Gubas kapos – 21.maijā plkst. 12.00; **Dansku kapos** – 21.maijā plkst. 15.00; **Ostraleidumu kapos** – 28.maijā plkst. 12.00; **Čilipīnes kapos** - 28.maijā plkst. 15.00; **Gusakovas kapos** – 4.jūnijā plkst. 12.00; **Merkuzīnes kapos** - 4.jūnijā plkst. 15.00; **Buku-Zelču kapos** – 11.jūnijā plkst. 12.00; **Dagunovas kapos** – 18.jūnijā plkst. 12.00; **Loginu kapos** – 18.jūnijā plkst. 13.00; **Bēliņu kapos** - 18.jūnijā plkst. 15.00; **Slobodas kapos** - 25.jūnijā plkst. 12.00; **Vilkovas kapos** – 25.jūnijā plkst. 15.00; **Ančepovas kapos** – 2.jūlijā plkst. 12.00; **Pļiešvas kapos** - 2.jūlijā plkst. 15.00; **Kozlovas kapos** – 9.jūlijā plkst. 12.00; **Breksenes kapos** - 9.jūlijā plkst. 15.00; **Bakarevas kapos** – 16.jūlijā plkst. 12.00; **Plešovas kapos** - 16.jūlijā plkst. 15.00; **Lotušu kapos** – 23.jūlijā plkst. 12.00; **Dukuļevas kapos** - 23.jūlijā plkst. 13.00; **Ploskīnes kapos** - 23.jūlijā plkst. 15.00; **Svičevas kapos** – 30.jūlijā plkst. 12.00; **Augstasila kapos** - 30.jūlijā plkst. 15.00.

Svētā Mise par aizgājējiem notiks kapos vai arī vietējā draudzes baznīcā.

TILŽAS KATOĻU DRAUDZES KAPSĒTĀS

Kāpessila kapos – 5.jūnijā plkst. 16.00; **Ūdrenes kapos** – 12.jūnijā plkst. 16.00; **Purviņu kapos** – 19.jūnijā plkst. 16.00; **Ranguču kapos** – 3.jūlijā plkst. 16.00; **Lutanāna kapos** – 10.jūlijā plkst. 16.00; **Runcenes kapos** – 17.jūlijā plkst. 16.00; **Tilžas kapos** – 24.jūlijā plkst. 16.00.

VIĻAKAS, KUPRAVAS UN LIEPNAS DRAUDŽU KAPSĒTĀS

Viduču kapos - 2.jūlijā plkst. 14.00; **Olutovas kapos** 2.jūlijā plkst. 16.00; **Slotukalna kapos** - 9.jūlijā plkst. 14.00; **Lašku kapos** – 9.jūlijā plkst. 16.00; **Skandīnes kapos** - 16.jūlijā plkst. 14.00; **Aizgalīnes kapos** – 16.jūlijā plkst. 16.00; **Liepnas Saidu kapos** - 24. jūlijā plkst. 15.00; 31.jūlijā **Kupravas baznīcā** sv. Mise plkst. 12.00, pēc tam uz kapiem plkst. 14.00; 7.augustā Viļakas sv. **Mateja kapos** pēc Sv. Mises baznīcā (ap plkst. 12.30); Vēdeniešu kapos - 13. augustā plkst. 13.00; Rejevas kapos - 20.augustā plkst. 15.00; **Purnavas kapos** (Liepnas draudze) - 28.augustā plkst. 15.30; **Kudupes kapos** (Liepnas draudze) - 11.septembrī plkst. 16.00.

Atpūta

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 15. maijam.

4. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 26 pareizas atbildes. **Konkursa “Vēriņā acs” 3.kārtā veiksmē uzsmaidīja OLGAI PILĀTEI no Viļakas.** Pēc balvas griezties redakcijā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Biedrība "Ritineitis" realizē projektu

Nav grūti ziedot savu brīvo laiku

"Kopā varam Ziemeļlatgalē"

Projekts "Kopā varam Ziemeļlatgalē" veicinās iedzīvotāju iesaistīšanos nevalstiskajās organizācijās un aktivizēs brīvprātīgo darbu, veidojot atpazīstamību un savstarpējos kontaktus.

Brīvprātīgajā darbā bieži iesaistās **VINETA ZELTKALNE** no Kubulu pagasta, tāpēc jautājām viņas viedokli.

Kur Jūs biežāk strādājat kā brīvprātīgā?

-Visvairāk kā brīvprātīgā esmu darbojusies katoļu draudzēs: Šķilbēnu un Viļakas Romas katoļu draudzēs, piemēram, privāti piedaloties teritorijas sakopšanā, organizējot pasākumus vai uzņemoties tajā kādu pienākumu. Esmu vadījusi ekskursijas baznīcā un veikusi citus saimnieciskus un organizatoriskus darbus. Svarīgi ikvienam atrast to jomu, kur viņam ir vēlšanās darboties visvairāk. Kādam tā būs draudze, kādam – Sarkanais Krusts, kādam – sociālais darbs, citam - vides aizsardzība. Mani visvairāk uzrunā cilvēki, kuri dara, tad arī man ir viegli ziedot savu laiku vakaros vai sestdienās un svētdienās konkrētā cilvēka idejas atbalstam.

Kādās jomās, Jūsuprāt, vairāk vajadzīga palīdzība?

-Jomas, kur visvairāk ir nepieciešams brīvprātīgais darbs, ir kopienas, draudzes – īpaši teritorijas sakopšanas un kārtības uzturēšanās darbi, sociālais atbalsts. Gribētos, lai kopienas darbs aktīvāk ritētu daudzdzīvokļu mājās kopīgās teritorijas sakopšanā un labiekārtošanā, lai būtu palīdzības punkti maznodrošinātajiem. Priecātos par lielāku uzmanību un atbalstu dabas aizsardzībai, jo, dzirdot ziņas, ka Lielajā talkā esam savākuši vairāk atkritumu nekā pagājušajā gadā, katru gadu raudu. Secinu, ka tie, kuri izmet atkritumus, turpina darīt savus sliktos darbus, ja jau to būtiski mazāk nepaliek. Svarīgi radīt izpratni, lai atkritumus neved uz mežu un nepiesārņo dabu. Varbūt biežāk jāriko akcijas – iespēja nodot lielgabarīta atkritumus

bez maksas, paplašināt šķirotu atkritumu veidus. Kāpēc Itālijā, Vācijā izmazgātu jogurta trauciņu varu nodot plastmasas konteinerā, bet Latvijā nevaru?

Vai ir kādi piemēri par nevalstisko organizāciju veiksmīgu darbību?

-Kā brīvprātīgā darbojos arī biedrībā "Saules stari Viļakai". Domāju, ka nevalstiskās organizācijas ir laba iespēja apvienoties un strādāt organizācijas mērķu sasniegšanā. Balvu novadā labs piemērs ir "Upītes jauniešu folkloras kopa", kas mērķtiecīgi darbojas pie latgalisko tradīciju saglabāšanas, pārmantošanas un nodošanas jaunākām paaudzēm. Veiksmīgi strādā Latvijas Sarkanā Krusta Balvu komiteja, invalidu un neredzīgo biedrības, jauniešu biedrības. Konkrētai nevalstiskās organizācijas mērķa grupai tiek uzlabota dzīves kvalitāte, dažādotas aktivitātes un iespēja saņemt palīdzību.

Vai nevalstiskajām organizācijām iespējams līdzdarboties arī valstiski svarīgu lēmumu pieņemšanā?

-Cilvēki, kuri dara, ir visur, - darbā, mājās, pašdarbības kolektīvos, nevalstiskās organizācijās. Viņi izdeg. Cik gadus var veikt brīvprātīgo darbu bez atlīdzības? Liels minuss ir spēcīgu un harizmātisku līderu trūkums. Ja kāds NVO vadītājs aiziet mūžībā, gadās, ka mūžībā aiziet arī viņa vadītā biedrība. Bieži vien nav jaunu cilvēku, kuri varētu turpināt tās tālāku darbību. Ja būs spēcīgi līderi nevalstiskajās organizācijās, kuri apkopo sabiedrības viedokli, piedalās komunikācijā un viedokļa izteikšanā valsts līmenī, tad ir iespējams līdzdarboties arī valstisku lēmumu pieņemšanā. Bet, ja NVO līderi dziedās un locīsies līdz politiskajiem spēkiem, kuri konkrētā mirklī ir pie varas, tad lēmumi būs saistoši nelielai cilvēku grupai. Ir uzrakstīti skaisti attīstības dokumenti, programmas, mērķi, bet es neredzu mērķtiecīgu to sasniegšanu. Esmu ievērojusi, ka sabiedrībā valda liela vienaldzība un koncentrēta vēršanās tikai uz sava ego apmierināšanu. Daudzi cilvēki strādā daudz, lai nopelnītuniecīgo atalgojumu, cīnās par eksistenci, tāpēc nav ne laika, ne vēlšanās vēl kaut ko darīt bez maksas.

Publikācija ir sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Ritineitis".

* Apmaksāts

AFIŠA

*Sākums 7.lpp.

Briežuciemā

8.maijā plkst. 10.00 visi aicināti piedalīties Maija dziedājumiem pie krusta Dukuļevā.

15.maijā no plkst. 12.00 aicinām Ģimenes dienu pavadīt kopā Bilgu kalnā (pie Birutas un Oļģerta Punduru mājām) ar kopīgu dziedāšanu, muzicēšanu, rotaļām, ar mednieku stāstiem un mednieku zupas baudīšanu. Varēs apskatīt Oļģerta un citu mednieku medību trofejas, ieklausīties mednieku stāstos. Stāstījumi tiks dokumentēti.

28.maijā plkst. 20.00 atpūtas vakars tiem, kuri dzimuši pirms 1972.gada. Novadpētnieces Kašas Valentīnas stāstījums par pagasta vietvārdu izcelsmi, koncertuzvedums "Ak, tys kolhozs!", lustīgu danču spēles "AMMA". Vakars pie galdiņiem. Dalības maksa – EUR 3. Iepriekš jāpiesakās pagasta pārvaldē vai tautas namā. Tālrunis informācijai 25444621.

Rugājos

15.maijā no plkst. 12.00 Rugāju ciemā norisināsies Ģimenes dienas aktivitātes "Atrodi apslēptos dārgumus Rugāju ciemā". Ģimenes aicinātas pieteikties līdz 12.maijam pie tautas nama vadītājas Guntas, tālr. 2838485. Pulcēšanās Rugāju vidusskolas pagalmā. Publicitātes nolūkos pasākuma laikā var tik filmēts un fotografēts.

21.maijā no plkst. 9.00 Rugāju parka teritorijā notiks LIELĀ TIRGUS DIENA pirms Vasaras svētkiem. Aicināti mājražotāji, amatnieki, puķu un stādu audzētāji pārdot savu produkciju un pircēji. Tirgotājiem pieteikšanās līdz 20.maijam pie tautas nama vadītājas Guntas, tālr. 2838485. Publicitātes nolūkos pasākuma laikā var tik filmēts un fotografēts.

26.maijā plkst. 13.00 tautas namā norisināsies Rugāju mazo vokālistu koncerts – konkurss "Cālis-22". Aicināti visi interesenti. Publicitātes nolūkos pasākuma laikā var tik filmēts un fotografēts.

Susājos

1.maijā plkst. 11.00 pārgājiens pa Tepenīcas valni "7km - 7 pakalni - 7 nostāsti". Pulcēšanās "Cīrulišos", Tepenīcas ciemā, Susāju pagastā. Iepriekš pieteikties pa tālr. 26446147.

Šķilbēnos

Nemateriālajā kultūras mantojuma centrā "Upīte" tekstilmākslinieces LIENĪTES SLIŠĀNES lielformāta ar rokām adīto mākslas darbu izstāde "UZDEVUMS".

4.maijā plkst. 10.00 Rekovas kultūras centrā ZOLĪTES nosleguma kārta. Atpalvošana.

Tilžā

Līdz 8.maijam pagastmājas 2.stāvā izstāde - pārdošana "Darinot ar prieku". Pinumi no klūgām - Andris Skaistkalns (Annas pagasts). Austi dekoratīvie spilventiņi - Valentina Daukste (Baltinavas pagasts). Pinumi no papīra - Sandra Sopule (Gulbene). Izstādi var aplūkot katru darbdienu no plkst. 9.00 līdz 16.00. Iepriekš gan piezvani pa tālr. 27870251.

4.maijā plkst. 11.30 ciema centrā dziesma ozoliem, labo darbu lakata darināšanas 1.posma noslēgums - pagasta pateicības zīmju pasniegšana etnogrāfiskajam ansamblim "Sagša", Tilžas KN kolektīvam, biedrībai "nextHorizont", biedrībai "Rūsa vējā", zirgu sētai "Kapulejas", z/s "Ezerliči".

7.maijā plkst. 19.00 Tilžas Kultūras un vēstures namā "Mamma kā dziesma". Koncerts – veltījums mammām un vokālajam ansamblim "Rasa" 10 darbības gados. Uzdāvināsim šo skanīgo brīdi mūsu mammām!

Viļakā

Viļakas muzeja izstāžu zālē Evitas Zarembas-Kriģeres izstāde "Apceļo pasauli kopā ar lellēm".

30.aprīli plkst. 9.00 "Mazā talka Viļakā, sagaidot Baltā galdauta svētkus" Viļakas pilsētas estrādes teritorijā. Sakop-sim estrādes teritoriju, dziedāsim talkas dziesmas, vārīsim talkas zupu. Nemiētiem līdzīgu darbarīkus!

Sveiks, jaunieši! Mēs kā lāči pēc ziemas miega mostamies līdz ar pavasara ierašanos. Vai gribi iesaistīties dažādās aktivitātēs, piedalīties internacionālajos projektos un pilnveidot sevi dažādās jauniešu centriņa aktivitātēs? Tad Tev šeit ir jābūt! Ņem līdzi draugus, un tiekamies jau šo **sestdien, 30.aprīli plkst. 14.00** Balvu novada Viļakas jauniešu iniciatīvu centrā.

Sakārtosim mūsu centriņa apkārtni, pārrunāsim aktuālas tēmas un gaidāmos pasākumus un, protams, pēc labi padarīta darba pēcpusdienu noslēgsim ar dažādiem našķiem, mūziku un jaukām sarunām. Gaidām tieši Tevi! Nekautrējies un iesaisties pat tad, ja līdz šim nekad neesi pie mums ciemojies! Šī ir Tava iespēja dalīties savā viedoklī un varbūt pat pieredzē un mesties jaunā piedzīvojumā!

Vīksnā

7.maijā plkst. 17.00 tautas namā Mātes dienai veltīts koncerts "Uzdāvinā mammai mirkli". Koncertā piedalās Vīksnas pagasta pašdarbības kolektīvi un Alūksnes KC deju kopa "Olysta". Ieeja brīva.

7.maijā plkst. 22.00 tautas namā PAVASARA diskoballe ar DJ Ingaru. Ieejas maksa - EUR 4, Vīksnas pašdarbības kolektīvu dalībniekiem – brīva. Galdiņus var rezervēt pa tālruni 20284144.

No 1. līdz 31.maijam tautas namā skatāma Santas un Samantas Maču gleznu izstāde.

Reklāma

Pateicības vārdi

Gribu pateikties "Senda Dz" kolektīvam par balti klātajiem galdiņiem, krāsotām olām un saldumiem Lieldienu rītā Balvu pansionātā. Ināra

Ikvienam ir iespēja īsi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

